

Aan de gemeenteraad

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Middels deze brief ontvangt u een afdoeningsvoorstel voor de door wethouder Klimaat Bouwen & Wonen gedane toezegging om in Q1 2023 met een brief te komen over de plannen voor het Rotterdamse klimaatberaad (22bb007711) en nodigen we uw raad uit om deel te nemen aan een technische sessie over de opzet van het Rotterdams Burgerberaad Klimaat (RBK).

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

- Coalitieakkoord "Eén Stad"
- In de bijlage van "Collegebrief over verdeling DTB middelen 2022" [22bb008754] is aangekondigd om in kwartaal 1 2023 met een brief te komen over de plannen van het Rotterdams Burgerberaad Klimaat en op dat moment in gesprek te gaan met de raad.
- Toezegging van wethouder Klimaat, Bouwen & Wonen gedaan in de gemeenteraad bij de behandeling van de begroting op 8 en 10 november 2022, om, in relatie tot (ingetrokken) motie 28 (22bb007414) in het eerste kwartaal van 2023 met een brief te komen over de plannen voor het Rotterdams klimaatberaad en hierover op dat moment in gesprek te gaan met de commissie.

Toelichting:

Inleiding

Het burgerberaad is opgenomen in het coalitieakkoord 'Eén Stad'. Wij zijn conform het coalitieakkoord voornemens om volgens de methode van een burgerberaad een gelote groep Rotterdammers te vragen welke klimaatmaatregelen zij voorstellen om de klimaatdoelen van 2030 te halen. Deze voorstellen worden vervolgens besproken in uw raad.

In deze raadsbrief informeren wij u over de opzet van het Rotterdams Burgerberaad Klimaat. Tevens nodigen wij uw raad uit voor een technische sessie (beoogd 19 april a.s.) over het instrument burgerberaad. Stichting Agora Europa, partner van Bureau Burgerberaad, heeft ruime ervaring met het adviseren van overheden over burgerberaden. Zij zijn daarom gevraagd om als deskundige deze technische sessie te begeleiden. Verderop in deze brief vindt u meer informatie over de voorgestelde technische sessie.

Op basis hiervan wordt de gemeenteraad verzocht om over te gaan tot afdoening van de toezegging van wethouder KBW om in Q1 2023 met een brief te komen over de plannen voor het Rotterdamse klimaatberaad (22bb007711).

Vooraf: wat is een burgerberaad en hoe zal het RBK er op hoofdlijnen uitzien?

Politiek/bestuur organiseert een burgerberaad wanneer zij burgers om maatregelen en aanbevelingen wil vragen over een ingewikkelde vraag of probleem, zoals de klimaatcrisis. Politiek/bestuur legt een open vraag voor aan die groep. Dit is dus anders dan een referendum, waarin het draait om een ja-nee-vraag. Vooraf zorgt de politiek ervoor dat er mandaat is om serieus werk te maken van de aanbevelingen die uiteindelijk uit het burgerberaad voortvloeien. Het burgerberaad bestaat uit een gelote groep burgers, die een afspiegeling is van de maatschappij. De eerste fase van het burgerberaad draait om informeren en leren, zodat de groep genoeg weet van het onderwerp. Daarna (fase 2) gaat het beraad met elkaar in overleg over maatregelen waar ze samen achter staan. De aanbevelingen worden juridisch en financieel getoetst. Vervolgens (fase 3) komt het beraad bijeen om te kiezen welke aanbevelingen uit de overlegfase zij aan het college willen voorstellen. Er vinden verschillende stemrondes plaats, zodat elke maatregel door zoveel mogelijk deelnemers wordt gesteund. Voorts wordt een rapport met aanbevelingen aangeboden aan de politiek. De politiek geeft publiekelijk een reactie per aanbeveling wat er mee gebeurt en wanneer. Dat is fase 4. Een monitorgroep houdt vervolgens bij in hoeverre de aanbevelingen worden opgevolgd zodat het grote publiek en de deelnemers weten wat er precies met de aanbevelingen wordt gedaan. In iedere fase is het mogelijk om ideeën breder in de stad te verrijken, toetsen en prioriteren. Bijvoorbeeld door een uitvraag te doen bij de wijkraden of via [Mijn.Rotterdam.nl](https://mijn.rotterdam.nl). Zo kunnen alle Rotterdammers een bijdrage leveren, ook als zij niet zijn ingeloot of geen tijd hebben hier aan deel te nemen. De uitkomst van een burgerberaad is een gezamenlijk besluit of een set aanbevelingen die door de vraagsteller – de politiek – wordt gebruikt om besluiten te nemen.

Rotterdams Burgerberaad Klimaat (RBK)

Met het Rotterdams Burgerberaad Klimaat wordt een vraag neergelegd bij een gelote groep Rotterdammers, die met elkaar in verschillende fases via dialoog komen tot een aantal aanbevelingen als antwoord op de vraag. In de bijlage vindt u een beschrijving van de algemeen gehanteerde uitgangspunten van een burgerberaad.

Deelname

Via een gewogen loting wordt een groep Rotterdammers geselecteerd voor het burgerberaad. Een gewogen loting bestaat uit twee rondes. Ronde één is een willekeurige selectie van een grote groep mensen. Zij krijgen een persoonlijke uitnodiging om deel te nemen aan een loting van het burgerberaad. Dat kan zijn via post, telefonisch of met een persoonlijk bezoek. De uitnodiging moet laagdrempelig zijn (B1 taalniveau) en enthousiasmerend, zodat elke Rotterdammer erdoor wordt aangesproken. In de tweede ronde wordt er geloot op kenmerken, die voor het RBK nog bepaald moeten worden. Denk bijvoorbeeld aan leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, postcodegebied of overtuiging rond het onderwerp. Het doel is een samenstelling van het burgerberaad die een afspiegeling vormt van de Rotterdamse bevolking.

Burgerparticipatie is een cruciaal element. Een resultaat van loting is dat Rotterdammers die doorgaans niet actief (kunnen) deelnemen aan politieke processen aan tafel zitten. Bij het experiment met gelote wijkcomités in de collegeperiode 2018-2022 is gebleken dat Rotterdammers die zich niet kandidaat gesteld zouden hebben, toch bereid waren om hun wijk te vertegenwoordigen. Het was hierbij essentieel dat ze rechtstreeks werden benaderd door te bellen of ze thuis te bezoeken en te onderstrepen dat hun eigen ervaring als Rotterdammer voldoende was om een bijdrage te leveren.

Om ervoor te zorgen dat alle Rotterdammers daadwerkelijk kunnen deelnemen, zetten we in op het wegnemen van drempels. Bijvoorbeeld met een dagvergoeding, reiskostenvergoeding en/of kinderopvang, ook kan gedacht worden aan een taalbuddy. Uw raad wordt in een later stadium verder geïnformeerd over de invulling van het burgerberaad, waaronder de manier van werven en loten en de vergoedingen voor de deelnemers.

Vraagstelling

Het Rotterdams Burgerberaad Klimaat zal, in lijn met het coalitieakkoord, gevraagd worden om mee te denken en mee te beslissen over klimaatoplossingen.

De specifieke vraagstelling aan het burgerberaad moet Rotterdammers aanspreken en ambitie uitstralen, zodat deelnemers ervaren dat zij echt iets kunnen bijdragen en een verschil kunnen maken. Ook moet de vraag aansluiten bij de bevoegdheden van de gemeente. Oftewel, het burgerberaad moet niet gevraagd worden om met oplossingen te komen die bijvoorbeeld alleen op het niveau van de Rijksoverheid uit te voeren zijn. Er vindt een gedegen ambtelijke toetsing plaats op de aanbevelingen van het burgerberaad op financiële haalbaarheid, effectiviteit en samenhang met lopend beleid.

De vraagstelling wordt uiteindelijk uitgewerkt onder begeleiding van Agora Europa, waarbij input binnen de gemeentelijke organisatie wordt opgehaald.

Beoogde tijdslijn

FASE 1	Q1 - Q2 2023	Technische sessie met de raad(scommissie) beoogd op 19 april 2023. Opstellen van een voorstel over de uitwerking en invulling van het burgerberaad die ter besluitvorming aan de raad wordt gestuurd. Vorbereidingen van organisatie.
FASE 2	Q2 2023	Aanvraagprocedure Duurzaamheidstransitiebudget (DTB): aanvraag middelen uitvoering burgerberaad en uitvoering aanbevelingen (juni 2023).
FASE 3	Q3 2023 - Q1 2024	Organisatie van Burgerberaad (na toekenning DTB-budget).
FASE 4	Q2 - Q3 2024	Uitvoeren van Burgerberaad (na toekenning DTB-budget).
FASE 5	Q3 - Q4 2024	Organiseren van de uitvoering van de aanbevelingen.
FASE 6	Q4 2024 - Q1 2026	Uitvoeren en implementeren maatregelen en natraject deelnemers.

Uitgangspunten RBK

1. De Rotterdammer staat centraal

Het is belangrijk om Rotterdammers te betrekken bij het bedenken van oplossingen voor de stad. Bij voorkeur worden Rotterdammers betrokken vanuit hun intrinsieke motivatie, met deze opzet proberen we dat te realiseren.

Door middel van loting is de samenstelling van het burgerberaad ook echt een afspiegeling van alle Rotterdammers. Het is de bedoeling dat elke Rotterdammer zich zal herkennen in het beraad.

Daarnaast worden Rotterdammers die niet zijn ingeloot, goed over het burgerberaad geïnformeerd en krijgen ze de mogelijkheid om hun ideeën te laten horen.

Het burgerberaad moet een leuke ervaring zijn voor de deelnemers. In de organisatie van het evenement zal dit dan ook een belangrijk uitgangspunt zijn

De Rotterdammers die deel hebben genomen aan het beraad blijven we na afloop goed informeren en betrekken. Daarnaast is ook stadsbrede communicatie van belang. Ten eerste zodat voorafgaand aan de loting al bekend is dat er een burgerberaad aan komt. Ten tweede omdat de Rotterdammers tijdens het beraad geïnformeerd worden. En ten derde om achteraf een hele heldere terugkoppeling te geven over de uitkomsten en wat de gemeente er mee doet. Ook bij de uitvoering van een aanbeveling, na bijvoorbeeld twee jaar na het beraad, moet duidelijk worden gecommuniceerd dat het een idee was dat is voortgekomen uit het burgerberaad.

Het is de hoop en verwachting dat het goed uitvoeren van een burgerberaad (representatief, transparant en met opvolging van de adviezen), leidt tot meer en betere participatie bij andere opgaven. Dit vereist uiteraard een zorgvuldige samenwerking vanuit de zijde van de gemeente.

2. Concrete projecten in de stad

Voorafgaand aan het burgerberaad, wordt er een uitvoeringbudget vastgesteld, zodat de ideeën daadwerkelijk uitgevoerd kunnen worden. In 2022 is er vanuit het Duurzaamheidstransitiebudget (DTB) alleen budget toegekend voor de voorbereiding van de organisatie van het RBK. In de aanvraagronde van juni 2023 wordt daarom een vervolgaanvraag gedaan bij het DTB voor zowel de organisatie van het burgerberaad, als het uitvoeren van de aanbevelingen.

We gaan het Rotterdams Burgerberaad Klimaat pas uitvoeren als er daadwerkelijk uitvoeringsbudget is toegekend. De aanbevelingen van de Rotterdammers moeten immers echt uitgevoerd kunnen worden, zodat iedereen ervaart dat de stem van de Rotterdammer serieus wordt genomen. Financiering van de plannen is dus een essentiële voorwaarde voor een succesvol burgerberaad. Dit is echter een risico, omdat de middelen nog niet toegekend zijn.

Om de aanbevelingen door te zetten naar concrete projecten is er niet alleen vooraf een budget nodig. Ook het draagvlak van het college en de raad om aan de slag te gaan met de aanbevelingen, zonder vooraf al te weten wat deze worden, is hierin van groot belang. Daarom wordt er vooraf een zorgvuldig proces ingericht om uw raad te betrekken en informeren middels een technische sessie en daarna met een besluit over het voorstel.

3. Leren van nationale en internationale ervaringen

De geleerde lessen van eerder uitgevoerde burgerberaden door andere gemeentes of landen worden verankerd in de Rotterdamse aanpak. Mede door in de voorbereiding te werken met Agora Europa, die veel ervaring hebben met burgerberaden.

Uit onderzoek blijkt dat slechte participatie leidt tot een vermindering van vertrouwen van burgers in de (lokale) overheid. Daarom zit er in de uitvoering van het burgerberaad klimaat niet alleen een kans, maar ook een risico.

Technische sessie over burgerberaad

De bijeenkomst beoogd op 19 april a.s. betreft een sessie waarin we uw raad graag nader laten informeren over het instrument burgerberaad en het te vervolgen proces. Het is een beeldvormende sessie begeleid door stichting Agora Europa.

Na de presentatie is er ruimte voor het stellen van technische vragen.

Na deze sessie zal er een voorstel worden opgesteld over de vraagstelling, aanpak en verdere invulling van het burgerberaad en zal dit in Q2 2023 ter besluitvorming aan uw raad worden voorgelegd.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

Uit het DTB is € 300.000 toegekend voor het voorbereiden van de organisatie van het Rotterdams Burgerberaad Klimaat (RBK). Voor de organisatie van het RBK en de uitvoering van de aanbevelingen worden de kosten geschat op circa € 1,5 mln. Dekking van deze middelen worden aangevraagd bij het DTB en volgen het reguliere proces van toekenning. Het wel/niet toekennen van middelen aan het DTB maakt onderdeel uit van het besluitvormingsproces van de Voorjaarsnota 2023.

De secretaris,

V.J.M. Roozen

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De burgemeester,

A. Aboutaleb